

ישיבת מיר
YESHIVAS MIR
YERUSHALAYIM

פרשת ויקהל - פקודי
אדר תשפ"ו

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	17:10	18:23
בני ברק	17:27	18:25
ציריך	18:08	19:20
וינה	17:42	19:11
אנטוורפן	18:25	19:37
פריז	18:24	19:41
לונדון	17:47	18:50

דבר הישיבה

הפתרון לכל הבעיות – "אמונה ובטחון!"

באחד הוועדים בביתו סיפר מרן רה"י הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל:

לפני כמה ימים נכנסה אלי אשה צדקת, שבעלה נפטר לפני כמה שבועות. בנה למד כאן בישיבתנו במשך כמה שנים, ולעיתים קרובות היא הייתה נוהגת להתייעץ עימי בעניינים שונים.

בפעם האחרונה היא שאלה אותי אם כדאי לה לשוב ולהינשא בזיווג שני. לא השתתי לה מיד ולבסוף אמרתי לה כי הדבר תלוי בהרגשתה. אך נתתי אל ליבי כי היא חשה בודדה ועצובה.

אמרתי לה שבכל פעם שעולים בה תחושות אלו, תאמר את פרק קג בספר תהילים ותקפיד לכוון היטב בפסוק "ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו", משום ששפסוק זה מבוואר שגם בני האדם יכולים להגיע לגבורה עצומה ונפלאה, מעין גבורת המלאכים, על ידי שיחיו וירגישו את האמונה והביטחון בצורה מוחשית. אדם שמתחזק במידות אלו, לעולם לא ירגיש בודד, ולא תהיה לו סיבה להיעצב.

ברוך ה', לאחר דברים אלו היא יצאה את ביתו בפנים שמחות.

אנשים באים אלי להתייעץ על כל מיני בעיות לכולם אני אומר שקודם לכל, אדם צריך להתחזק במידת האמונה והביטחון. זה הפתרון לכל הבעיות!

(שיחות רבי נתן צבי)

הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובזה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתי הישיבה"

(מרוך המשנה הגה"צ רבי ירוחם ליטוביץ זצוק"ל ממיר)

ביתה מדרש

גליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר | גליון 619

מתורת רבותינו

מדושני עונג – מתענוג רוחני של לימוד התורה

ומשה לא ידע כי קרן עור פניו (לך, כט).

כך הסביר רבי ירוחם את המשנה (אבות פ"ו מ"ד) "כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה" ומסיקה המשנה: "אם אתה עושה כן אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא" דהיינו, לא רק עוה"ב, אלא גם בעוה"ז אשריך, וזאת חיו אותם תנאים ואמוראים בחוש.

החפץ חיים זצ"ל היה מספר שפגש פעם אשה שהכירה את גאון הדורות הגר"א מוילנא זצ"ל ושאל אותה שאלות עליו והיא שהיתה אשה פשוטה, לא ידעה יותר מידי לספר, אולם העידה בפניו שהיה בעל בשר וכשהיה הח"ח מספר זאת היה תמה, הלא ידוע שהגר"א אכל מינימום שבמינימום, כדי חיותו, וממה השמין כל כך, אין זאת אלא שההנאה והתענוג העילאי שהיה לו בלימוד התורה הקדושה, מכך השמין. מפורסם גם שהגר"ח מואלאזין זצ"ל הלך עם תלמיד ברחוב וראה גוי בעל בשר ושאל את תלמידו, ממה השמין כל כך, האם למד פעם דף גמרא עם תוס'?

(לתתך עליון - פר' פקודי)

מה חשוב יותר - הפרי או הגרעין? – הלכה של מרן המשגיח

ויעשו כל חכם לב (לו, ח)

נדבה והן מאותם שעשו במלאכה, מבין כולם נעשה משכן שענינו הוא מקום להשראת השכינה שהוא מעשה בני אדם, על כך כותב הרמב"ן שללמד ענין זה חביב יותר מגופי תורה.

הוא מביא בשם רבו מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליוואוויץ זצ"ל שהיה שואל, מה חשוב יותר הפרי או הגרעינים שבו, בודאי שחשיבות הנאת האכילה שהיא התכלית היא רק בפרי ולא בגרעין, מאידך הגרעין הוא זה שבו כלול עצם הבאת הפרי לעולם. כך הדבר גם בנוגע לתורה שניתנה לנו מן משמים והיא דומה לגרעין והיגיעה והעמילות שאנו מתייגעים בתלמוד תורה ומעשה המצוות אלה הם הפירות שהתורה מצמיחה ממנה.

מכאן איזו חשיבות ישנה לכל מעשה מצוה שלנו, איך עלינו להביט על חשיבות של כל מעשה חסד וכל המצוות שאנו זוכים לעשות. כל זה הוא מחסדי השם שהעניק לנו זכות זו להיות לנו כח לפעול במעשינו.

(מערכי לב עמי רצ"ה)

"החזיר בתורה מלאכת המשכן חמש פעמים, כי יזכור את כולם בצוואה בפרט ובכלל. תחלה אמר "ועשית" כך "ועשית" כך ואחרי כן הזכיר כולם דרך כלל (לא. ו) "ועשו את כל אשר צויתוך" ושם "ככל אשר צויתוך יעשו" והטעם בזה... ובשעת המעשה הזכיר אותם תחלה בדרך כלל... כל זה דרך חבה ומעלה, לומר כי חפץ השם במלאכה ומזכיר אותה בתורתו פעמים רבות להרבות שכר לעוסקים בה כענין מה שאמרו במדרש "יפה שיחת עבדי אבות לפני הקב"ה מתורתם של בנים שהרי פרשת של אליעזר שנים ושלשה דפין היא אמורה" (רמב"ן)

מדברי הרמב"ן למד הגה"צ רבי משה שוואב זצ"ל משגיח ישיבת גייטסהד גדר חדש בכל עבודת השם. שהרי תוכן העבודה הכללי של כל הציוויים והפרטים שנצטוונו במעשה המשכן הוא להורות לנו ביד האדם להביא להשראת השכינה על החומה, ומידת ההשראה תלויה ועומדת בנדבת לב של ישראל שהרי כל המשכן מורכב מנדבות הלב של כל הכלל, הן אותן שהביאו

מתורת רבותינו

"השמש היא רק נורה" – מבטו הנוקב של מרן המשגיח על הבריאה

ולא יכול משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד ה' מלא את המשכן (מ, לה).

מספרת לנו על רבינו הקדוש, שלפני פטירתו זקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה ואמר: "לא הניתית מהעולם הזה אפילו באצבע קטנה". אדם שחי את מהות הבריאה, מעלתה, קדושתה, ומי הוא המטפל בה – עומד מרוחק. נשמתו יכולה להיות קרובה לכל העולם הזה, כעשירותו של רבי, ובכל זאת לא להיין לנגוע בה, כי כל חיינו בעולם הזה הם בגדר "על כרחך אתה חי".

(מדת תורה – בראשית עמ' י"ב)

ברזל, והאש המרכזית היא הדולקת ומאירה, והשמש רק מקבלת זרמי אור של הקב"ה ומהם מאירה הארץ. וזהו שאמר הכתוב "יהי מאורות" ולא "אור", כי האור אמנם נברא ביום ראשון, והמאורות הינם רק הנורות המחוברות לכבודו יתברך, כלים מוכנים ומזומנים לקבל האורה ולהחזיר קרנם וזוהרם לעולם.

איננו מציירים ומתארים זאת לעצמנו, אך לו זכר האדם כשקם בבוקר ומביט בחלון – מה הם המאורות שיצאו עכשיו? מי האיר את הבריאה? הקב"ה בעצמו ובכבודו! אם אכן יחוש זאת, הלא יברח מן הבריאה [מרוב אימה ובושה]. הרי הגמרא (כתובות דף קד)

"אמר רבי שמעון בן יוחאי: כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, לא נצרך אחד מהם לא לאור החמה ביום ולא לאור הלבנה בלילה, ואף לעתיד לבא כן, ואומר (ישעיהו ס, ט): 'לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם והיה לך ד' לאור עולם...' (ילקוט שמעוני תכ"ז, שלהי פקודי).

מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליוואוויץ זצ"ל היה אומה פשוט לכל בר דעת, שבאמת גם היום הבורא יתברך הוא המאיר לנו בעצמו, וכל עניין המאורות אינו אלא בריאה שברא לכבודו יתברך. השמש היא רק כמו "נורה" המחוברת למרכז החשמל על ידי חוטי

יסודו של מרן המשגיח: כל התורה כולה – מכח התשובה

כי ענן ד' על המשכן... לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם (מ, לה).

ולעייל בהך [ולחזור דרך הפתח התחתון שיצא ממנו] לא מסתייעא מילתא". והביאור הוא: שלחזור למצב הקודם בלי להתרומם – לא שייך; כי כל עניין התשובה הוא להתרומם עד הפתח שלמעלה, ולכן זכו ישראל אחר התשובה במעלה גדולה ממעלתם קודם החטא.

עוד מוסיף רבי מיכל זצ"ל ששמע מרבו, מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוניץ זצ"ל, ביאור על מה שמצינו שבספר 'שערי תשובה' לרבינו יונה כתובים הרבה מצוות שאינן שייכות דווקא לבעלי תשובה, אלא לכל ישראל. הביאור בזה הוא, משום שאצל בעל תשובה כל התורה והמצוות נובעים מכח התשובה; זאת משום שעל ידי התשובה הוא מתרומם למדרגה יותר גבוהה, וממילא גם תורתו ומצוותיו נובעים ממדרגתו העליונה, ונמצא שאותה המצווה היא אצלו באופן של 'תשובה', שהוא אופן נעלה יותר.

(חידושי רבינו הגרי"מ – עמ' קצ"ב)

וכו' – דבתחילה בימי האבות, וכן בצאתנו ממצרים, הייתה אהבתך רבה עלינו; ואחר כך כשעשו את העגל אמרת 'אכלה אותם כרעג', ואחר כך חמלת עלינו וסלחת לעווננו. כי החמלה אחר הכעס גדולה ויתירה, שהשפעת עלינו עוד יותר טובה מבראשונה, שנתת לוחות וציווית לעשות משכן להיותך שוכן בינינו – שלא היה לנו מקודם", עיין שם.

כיצד יתכן דבר כזה? ביאר הגאון רבי יחיאל מיכל פיינשטיין זצ"ל, ראש ישיבת בית יהודה, שזהו כוחה של התשובה, שמרוממת את האדם לדרגה גבוהה יותר מכפי שהיה קודם החטא. וזהו שאמרו חז"ל (מנחות כט): "מפני מה נברא העולם הזה באות ה'?: מפני שזומה לאכסדרה שכל הרוצה לצאת יצא. ומאי טעמא תליא כרעיה [מדוע תלויה הגלה השמאלית של ה-ה' באוויר]? דאי הדר בתשובה מעיילי ליה [שאם חוזר בתשובה מכניסים אותו דרך הפתח העליון],

דברים מופלאים כתב אדונינו הגר"א מוילנא זצ"ל (אדרת אליהו, כי תשא) על הפסוק הנאמר לאחר חטא העגל (לעיל לה, ו) "נגד כל עמך אעשה נפלאות אשר לא נבראו בכל הארץ". ומבא: "הוא שריית הענין על המשכן, והכבוד שורה עליהם לעין כל, והולך לפנייהם לעין כל עד שתמהו כל האומות ואמרו 'מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן וכו'". וכמו שכתוב 'וכבוד ד' מלא...' כי ענן ד' על המשכן; ואף שהלך הענן לפנייהם ביציאתם ממצרים – לא היה אלא לשעתו עד הים, וגם לא היה לעיני כל ישראל רק לפני הנביאים שבהם; מה שאין כן כאן, וזהו שאמר: 'לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם'".

מבואר בדברי הגר"א דבר נורא: שכלל ישראל זכו אחרי חטא העגל למה שלא זכו קודם החטא. ויסוד זה מופיע גם בסידור הגר"א (בברכת 'אהבה רבה' של שחרית לשבת), שם מובא בשם הגר"א: "אהבה רבה

מכתבי רבותינו

צימאון לתורה

מכתב הגרא"ב בצעירותו אל אביו הגה"צ ר' משה זצ"ל (מכתב זה כתבו רבי אליהו ברוך בילדותו כשאביו שהה בחו"ל למסע גיוס כספים עבור הישיבה, יש לציין שבימים ההם הנסיעות שלו היו ארוכות מאד ובאותו פעם הגה"צ רבי משה שהה בחו"ל כמעט שנה תמימה מפסח עד פסח. והמכתב הזה הוא קודם חזרתו).

יום ד' לפרשת ויקהל פקודי
לאבי היקה,

אני כל הזמן לא יכולתי לכתוב לך מכתב מכיון שהייתי צריך להתכונן לבחינה על פרק חזקת הבתים, והבחינה תהיה ביום חמישי לפרשת ויקהל פקודי, וגם כן היום לא היה לי זמן לכתוב, אלא מכיון שנתן (הגרנ"צ פיינקל זצ"ל לימים רה"י, שהיה אז בחור בישיבה) נוסע או שקליין יוכל להביא לך את זה אז כתבתי כמה מלים ספורות, ולדבר בלימוד ג"כ לא יכולתי כעת מכיון שהזמן קצר והעבודה מרובה שנתן נוסע עוד דקות ספורות.

החלטתי בעצת גדולים שבמקום להגיד לסבא (מרן רה"י הגר"ר אליעזר יהודה זצוק"ל שנכדו הגרא"ב היה מרצה בפניו כל שבוע שטיקל תורה) כל שבוע חתיכת

הכי טוב ובהצלחה גדולה.

אני הייתי עם בנו של הרב וייס (הגאון רבי שמשון רפאל וייס זצ"ל נשיא ישיבת מיר) עם ישראל מאיר (הגר"ר ישראל מאיר ווייס שליט"א, לימים חדב"נ דהגר"ח שמואלביץ ור"י נחלת הלויים-חיפה) אצל הרבה רבנים וראשי ישיבות פה בארץ וביניהם מוהר"ר הרה"ג ר' יחזקאל אברמסקי שליט"א והוא אמר לי שאני אמסור לך דרישת שלום בשמו, ועוד כמה דברים יש לי לכתוב לך כאן, אלא שנתן (לימים רה"י הגרנ"צ) מחכה והוא רוצה כבר לקחת את המכתב ובכן היה שלום בכל.

בנך אוהבך כנפשו ונפשו קשורה בנפשך

אליהו ברוך

תורה אז אני אלמד בסדר הראשון נדרים כפי מה שילמדו בישיבה ובסדר השני והשלישי אני מקווה בעה"י לסיים את המסכתות האלו... נדרים רק עד החצי וגייטין בכא בתרא ובכא מצינא לסיים את כולם בגלל שלמדתי מהם כבר בערך חצי ואסיים א"י"ה את החצי השני.

אני מבקש ממך שתביא לי איזה ספר טוב על מסכת נדרים שמשגיגים את זה רק באמריקה ולא בארץ ישראל, כתבתי לך כפל לשון בגלל שזה יהא כתנאי בני גד ובני ראובן, ואני רוצה ג"כ שתשלח את זה ביד ר' נתן פיינקל כשיחזור לארץ במהרה. אני מוסר לך דרישת שלום משטרן החשמלאי ואני מאחל לך הצלחה רבה בכל מעשה ידיך.

אני מקוה שהמכתב הזה ימצא אותך בקו הבריאות

הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל

כ"ד באדר ב' תשס"ח | ח"י שנים להסתלקותו
ידיעה על שלהבת אהבת התורה שבערה בקרבו
ועל כוח הרבצת התורה

הרבצת התורה

שקיעתו של מורנו הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל בסוגיות שנלמדו בישיבה הייתה יוצאת דופן. כל המתרחש סביב נמדד ונתפס בעניו במונחים של המסכת הנלמדת וכל עיסוקיו היו סביב הסוגיא והשיעורים.

גם זכרונותיו מענייני העולם סבבו והלכו סביב זה: "פלוני התחתן ביבמות", "מאורע אלמוני אירע בכתובות", "אני זוכר אתכם מסוגיא דתוך זמנו..." עד היכן הגיעו הדברים, יעיד המעשה הבא: כאשר לקה לראשונה בליבו, לא חש בטוב כמה ימים, לבסוף שלחו הרופא לבדיקה רפואית דחופה. החברותא, מחשובי מרביצי התורה בירושלים, נלוו אליו, כשכל העת הם ממשיכים לעסוק בעומקא דשמעתתא.

משהגיעו לבית החולים, איבחנו הרופאים כי רבינו זצ"ל עבר התקף לב חריף. מטבע הדברים שררה במקום אוירה של בהלה ודאגה עמוקה לבריאותו. אך רבינו זצ"ל נאחז ואמר כמעט בהאי לישנא: "אוי, לא אזכה לומר שיעורים בסוגיא דשטרות". ורק לאחר מכן הוסיף: "קיויתי שאזכה לחתן את כל ילד..."

בלימודו היה יגע יגיעה עצומה לרדת לעומק דברי הראשונים והיה הופך בדבריהם שוב ושוב. הוא לא הלך אחרי כח חידושו הגדול וחריפותו הנפלאה, כל ישותו הייתה קודש להבנת עומק דברי הראשונים. בשיעוריו לא הסתפק בהצעת שיטת הראשונים, אלא היה קורא מתוך הכתב את דבריהם ומדקדק בהם הדק היטב.

באותה מידה היה נוהג בדברי גדולי האחרונים. כאשר היה נזהר מאד שלא לומר תירוץ על קושייתם, אלא להוכיח מקושייתם כיצד הם למדו, ורבות היה דולה ומשקה מדבריהם.

פעם הראו לו כמה מתלמידיו את דברי אחד מראשי הישיבות אשר מביא קושיה מהגרעק"א ומתרצה על פי יסוד נפלא בסוגיא. רבינו זצ"ל פתח את מחברתו והראה שגם הוא עמד ביסוד זה בסוגיא

והנה, לאחר כארבע שעות טיסה, נשמע לפתע כרוז מהקברניט שדיבר בבהילות. הגרא"ב, שלא הבין אנגלית, הבחין בהתרגשות בקולו ובהתנהגות הנוסעים שאין מדובר בכרוז שגרתי. הוא פנה לאחד היהודים בטיסה שיתרגם לו את הדברים, ונדהם לשמוע: "הקברניט מודיע, תרגם הנוסע, שאנו עומדים לנחות בלוס אנג'לס בעוד רגעים ספורים - בהקדמה של שעה וחצי ממועד הנחיתה הצפוי!". הקברניט הוסיף בהתפעלות כי הוא טס בקו זה ניו יורק-לוס אנג'לס מאות פעמים, ותמיד הטיסה אורכת שש שעות בשל הטיסה נגד כיוון הרוח. אולם הפעם, באופן מפתיע, לא היו רוחות בשמים כלל, והטיסה ארכה ארבע וחצי שעות בלבד, ממש כפי שאורכת הטיסה בכיוון ההפוך (עם כיוון הרוח).

הגרא"ב, שחש כל העת צער על הפסד השיעור, חישב מיד את הזמנים והבין כי בזכות הנס יוכל להספיק למסור את השיעור גם אם באיחור קל. מיד עם נחיתתו שלח להודיע למארגנים שבס"ד השיעור יתקיים. ואכן, הוא מסר את השיעור בעניין הנענועים, ובסיומו שיתף את השומעים בסיפור המופלא שאירע.

וכך חתם הגרא"ב את דבריו:

"חשבתי לעצמי, הרי אינני רבי או 'בעל מופת' ואיני רגיל ב'קפיצת הארץ', ומה אירע בדיוק היום שהטיסה נתקצרה בשעה וחצי? אלא וודאי שניתן לראות בזה בחוש את כוחה של 'הרבצת התורה': שהרי מבואר בגמרא סוכה שהנענועים 'עוצרים רוחות רעות וטללים רעים', ומן הדין הוא שכאשר אדם מוסר נפשו וטורח בדרך רחוקה כדי להרביץ תורה ברבים ולהנחילם את סוד הנענועים, יעמוד לו כוח זה לסלק את כל הרוחות המפריעות בדרך, כדי שיוכל להגיע ליעדו ולהרביץ תורתו".

ובשנים שלאחר מכן, כאשר נזדמן להגרא"ב שוב למסור שיעור בסוגיא זו, היה מצוין שיש לו כבר עוד 'תנא דמסייע' לחידושו, שהיסוד של נענועים הוא סילוק רוחות, שהרי כוח לימוד סוגיא זו הוא שסילק עבורו את הרוחות...

מעשה נפלא ומפעים הנכרך סביב אחד משיעוריו של הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל (הגרא"ב), הממחיש בחוש את הכוח הטמון בהרבצת התורה. היה זה בימי "בין הזמנים" של חודש אב. הגרא"ב שהיה באותה עת בניו יורק לרגל שמחת נישואיהם של כמה מתלמידיו, וניצל את ההזדמנות לשהות במחיצת חותנו, הגאון רבי שלמה גלמן זצ"ל, רב קהילת "בית יעקב" בקווינס. במהלך שהותו, נועד הגאון לנסוע ללוס אנג'לס - מרחק שש שעות טיסה - כדי לסדר קידושין בחופת אחד מתלמידיו המקורבים.

כששמעו בלוס אנג'לס שהגרא"ב עתיד להגיע, פנו אליו ראשי ישיבת "המשך הזמן" - מסגרת לימוד מיוחדת לבני ישיבות בימי הפגרה. הם הפצירו בו להקדים את נסיעתו בכמה שעות, כדי שיוכלו לזכות לשמוע מפיו שיעור כללי קודם החתונה. הגרא"ב התעניין מה לומדים בישיבה, וכשנענה שהלימוד הוא בפרק "לולב הגזול" ואוחזים כעת בסוגיית הנענועים, נענה לבקשה בשמחה והסכים להקדים את נסיעתו כדי למסור שיעור בסוגיא.

ביום הטיסה השכים הגרא"ב לצאת מבית חותנו לכיוון שדה התעופה, אלא שבפתח הבית המתין לו יהודי שביקש להתייעץ עמו בעניין דחוק. למרות ששמע כי הרב ממחר להספיק לטיסה, הפציר בו האיש כי מדובר ב"פיקוח נפש" וכי העניין לא יגזול אלא "כמה דקות". רבי אליהו ברוך שב לבית חותנו להיערך עם אותו יהודי, וכדרכם של ענייני פיקוח נפש, נמשכה השיחה למעלה משעה. כשסיים הגרא"ב את המצווה ויצא בזריזות לשדה התעופה, התברר כי איחר את המועד והטיסה המריאה בלעדי.

בלית ברירה נאלץ הגרא"ב להמתין שעתיים לטיסה הבאה, מתוך הבנה שבשל כך יספיק אומנם להגיע לחתונה, אך נבצר ממנו למסור את השיעור המתוכנן בישיבת "המשך הזמן", והוא נאלץ להודיע על כך בצער למנהלי הישיבה.

מאותו יום ועד יומו האחרון למד מרן רה"י בספר זה, וכשעלה בסערה השמימה, ספר זה היה על שולחנו, לצד מסכת בבא בתרא בעצמה.

ונחתום באמרה קצרה שהייתה שגורה בפיו ומבטאת את כל תמצית ישותו: מקובל לחשוב שר"מ מוצלח הוא זה שניחן בכוח משיכה, אך מרגלא בפומיה דרבי אליהו ברוך: ר"מ מוצלח אינו זה שיש לו כוח משיכה, אלא זה שיש לו כוח הגבהה. ואידך זיל גמור.

לאחר הסתלקותו של הגרא"ב, הוציאו בניו שליט"א ספרים מדברי תורתו.

מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל שמח עד מאוד בהוצאת תורתו של רבינו זצ"ל לאור. כאשר שמע על הוצאת הכרך עמ"ס בבא בתרא, התאמץ במאמצים עצומים לעלות לאחל מזל טוב לאלמנה הרבנית שתלחט"א ולשתות לחיים עם בני המשפחה. במאמצים עצומים עלה את המדרגות הקשות של ביתם בבנין הישיבה, מרוב מאמץ לא יכול היה אפילו לדבר, אולם על פניו נראתה שמחתו הגדולה. הוא נשק לספר בחום כאילו זו שמחתו שלו.

משכבר הימים, אלא ששם נשנה תחילה היסוד, ולאחריו נכתב כהאי לישנא: "אמנם לא יתכן לומר כן, דהנה הגרעק"א הקשה...".

רבינו זצ"ל היה עמל שעות רבות על שיעוריו כדי שיאמרו בשפה ברורה ונעימה ויתקבלו על לב השומעים בהנאה ושמחת התורה. הדברים ניכרו היטב בשיעוריו שהיו מלאים מפה לפה עד שהוצרך להעביר את מקום השיעור לחדר האוכל של הישיבה מחוסר מקום.

מבאר רבותינו

מדוע בחר מרן רה"י לעסוק בעניינים הטכניים של בניית הישיבה?

ויקם משה את המשכן ויתן את אדניו (מ, יח)

ענין זה קיבל מקונו מרן ראש הישיבה הגאון החסיד **רבי אליעזר יהודה פינקל** זצ"ל שהיה תמיד משתבח בכך שאת בנין ישיבת מיר בירושלים, בנו יהודים יראי שמים, באותם ימים היו מצויים בניין יראי השם ורבי אליעזר יהודה העסיק בבניית הישיבה, כמה יהודים תלמידי חכמים ויראי שמים שנאלצו מחמת דוחק הפרנסה לצאת לעבודה, אחד מהם נעשה לימים משגיח בישיבה חסידית. רבי אליעזר יהודה היה מספר שתוך כדי יציקת המלט והנחת הלבנים, עסקו אותם פועלים בהוויות אביי ורבא, קושיות הרשב"א ויישוב רמב"ם התערבו בהלמות וערבוב הביטון והמים וניצוקו ביסודות הבית. וכך נבנה בניינה של ישיבת מיר, כך שאף גם רבי נתן צבי שכל יציקת ביטון של בנין ישיבות מיר יעשה על ידו.

(לתתך עליון - פר' פקודי)

בבנינו ממחשבת לשם שמים ואז לימודם לא יעלה לרצון לפניו ית'; לכן למדו בשדה בין האילנות. ידוע עוד בשם הגר"א, שאפילו אם יהיה בבנין בית הכנסת מסמר אחד גנוב, כבר תהיה מניעה מסוימת בתפילות באי בית הכנסת לעלות לרצון. ולהיפך, אם יזכו שהכל יהיה קדוש לשם בנין בית הכנסת, אפילו הפטישים בהם השתמשו, תפלת המתפלל בבית כנסת כזה לא תשוב ריקם.

מנהג מופלא נהג מרן ראש הישיבה הגאון **רבי נתן צבי פינקל** זצ"ל למרות שהיה מפורסם בשקידתו הרבה, היה מעורב בכל העניינים הטכניים של הבניינים הרבים שהקים. משום כך, כל אימת שהיו בונים ויוצקים את יסודות בנייני הישיבה, התעקש להיות שם בעצמו וללחוץ על דושת היציקה, ליצוק את המלט במקומו הראוי. הוא מעולם לא ויתר על כך, בקיץ ובחורף, בקור וחום, בבוקר ובערב.

צריך עיון, מדוע היה צריך משה בעצמו לבנות את המשכן, הלא יכול היה לשלוח אחרים להקימו, הלא כלל בידינו מצוה שיכולה להעשות על ידי אחרים, אין היתר להפסיק בלימודו?

ביאר הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל בעל ה"אגרות משה": כאשר בונים מקום קדוש, צריך להשתדל שכל הפעולות, אפילו הגשמיות כגון אסיפת הכסף ייעשו בתכלית הקדושה, שאם לא כן, עלול הדבר חלילה לפגום בקדושת הדבר.

באותו ענין, בזה"ק נאמר (ג. קכז): "ועאלו בחקלא בניי אילנא ויתבו" התנא הקדוש רשב"י וחבורתו היו לומדים תורה בין האילנות דוקא. בטעם הדבר כותב הגר"א (בסוף הקדמתו לתיקוני זוהר) "אין השכינה שורה אלא על פועל צדק...". התנאים הקדושים שרצו שהשכינה תשרה במקום לימודם, לא למדו בבית מעשי ידי אדם, מחשש שמא חסר משהו

לתרומה מהירה לחצו כאן

24
שעות
ביממה

מוקד החזקת התורה
02-54109333